

Esso Norge as
Postboks 2001 Postterminalen
3103 TØNSBERG

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 14.03.2007
Vår ref.: 2003/857 404.6
Deres ref.:
Saksbehandler: Lars Drolshammer, telefon: 33034822

Varsel om krav om sikring av tanker og beredskap mot akutt forurensning

Vi vi ser til våre brev 30.03.04, 01.07.04 og 05.03.07 (til Kings Bay), bedriftens brev 15.05.04 samt møte 14.02.07. SFT har vurdert miljørisiko og beredskap i Ny-Ålesund i samråd med Sysselmannen.

SFT satte beredskapskrav til en rekke virksomheter på Svalbard 07.06.02, herunder Kings Bay for anleggene i Ny-Ålesund. Kings Bay har innsendt en miljørisikoanalyse og en beredskapsplan på vegne av alle virksomhetene som eier anlegg i Ny-Ålesund, inkludert Esso. SFT ser positivt på at Kings Bay har tatt initiativ til og koordinert utarbeidelsen av denne dokumentasjonen. Det fremgår at det er en rekke større og mindre tanker i Ny-Ålesund med flere eierselskaper. Den største konsentrasjonen av tanker og som dermed også har det største potensialet for akutt forurensning, er i dag eiet av Esso. SFT har tidligere varslet krav om sikring av tankene og om beredskap mot akutt forurensning. Man valgte å ikke gå videre med dette kravet. SFT har etter en fornyet vurdering kommet til at det er mest naturlig at Esso som eier av tankanlegg i Ny-Ålesund, også er ansvarlig for å etablere forebyggende tiltak og ha en beredskap mot akutt forurensning for sitt anlegg.

Vi er kjent med at Esso selv ikke opererer anlegget. Samtidig vil det sikrings- og beredskapsarbeidet som er nødvendig på tankanlegget kunne medføre behov for fysiske inngrep på dette. Det er derfor naturlig og nødvendig at eier av anlegget har en forpliktelse for å hindre og begrense forurensning fra dette. At eier av anlegget har et slikt ansvar er for øvrig også i tråd med den praksis som DSB følger når det gjelder deres lagringstillatelser. Samtidig vil vi bemerke at operatør av anlegget også påvirker forhold som kan ha betydning for faren for akutt forurensning. Av denne grunn er tilsvarende krav stilt til operatør. SFT legger til grunn at Esso samarbeider med operatøren av anlegget slik at man sammen finner praktiske løsninger både for det forebyggende og beredskapsmessige arbeidet på anlegget. Vi finner det naturlig at selskapene bygger på og viderefører det samarbeidet og den arbeidsdeling som allerede eksisterer.

Varsel om beredskapskrav

Av Svalbardmiljølovens § 65 om alminnelige regler om forurensning fremgår at når det kan oppstå fare for forurensning, skal den ansvarlige for virksomheten sørge for tiltak for å hindre at den inntreffer. Av samme lovs § 70 om akutt forurensning – beredskap og varslings, fremgår at den som driver virksomhet som kan medføre akutt forurensning, skal ha nødvendig beredskap for å hindre, oppdage, stanse, fjerne og begrense virkningen av slik forurensning. Dette kravet omfatter potensielle akuttutslipp av alle typer kjemikalier, inkludert olje og oljeprodukter, til sjø- og ferskvannsresipienter, til grunnen og til luft. I medhold av § 70 kan SFT bestemme at den ansvarlige for virksomheten skal legge frem en beredskapsplan for godkjenning, og det kan fastsettes nærmere vilkår for godkjenning av beredskapsplanen. Beredskapen skal stå i et rimelig forhold til sannsynligheten for og konsekvensen av en akutt forurensning. Av denne grunn er det nødvendig å kartlegge og vurdere miljørisikoen ved virksomheten.

SFT anser ut fra Svalbardmiljølovens bestemmelser, at det er nødvendig å gjennomføre en miljørisikovurdering knyttet til Essos anlegg som grunnlag for risikoreduserende tiltak, herunder både forebyggende og beredskapsmessige tiltak. Vi vil spesielt understreke at bedriftens beredskapsplanlegging skal være basert på resultatene av miljørisikovurderingen, herunder kartlegging og prioritering av miljøressurser som kan bli berørt av akutte forurensninger som følge av virksomheten, samt planlagte og iverksatte forebyggende tiltak. Videre forventer SFT at beredskapen dimensjoneres på grunnlag av definerte fare- og ulykkessituasjoner. Bedriftens aktiviteter og miljørisikopotensiale vil være retningsgivende for omfanget av arbeidet med miljørisikovurdering og beredskapsplanlegging.

SFT varslers herved at vi vil stille nærmere krav til beredskapen, se utkast til krav i vedlegg 1. Det vil bli stilt krav om at miljørisikovurderingen og beredskapsplanen skal være sendt SFT innen 31.12.2007. Kravet vil bli hjemlet i Svalbardmiljølovens § 70, første ledd. Virksomheten kan uttale seg til dette varsel innen tre uker etter mottak av dette brev.

Kommentarer til dokumentasjon innsendt av Kings Bay AS

Det antas at Kings Bay kan ha en koordinerende funksjon for det forebyggende og beredskapsmessige arbeidet mot akutt forurensning i Ny-Ålesund. Det er som nevnt tidligere stilt et tilsvarende beredskapskrav til Kings Bay, som på vegne av og i samarbeid med virksomhetene i Ny-Ålesund har laget en miljørisikoanalyse og en beredskapsplan. SFT forutsetter at ansvar for det enkelte anlegg som kan medføre akutt forurensning, er klart avgrenset mellom de ulike virksomhetene. Vi går ut fra at Esso også vil basere sitt arbeid med beredskapen på det materialet som er innsendt fra Kings Bay 25.09.03. Vi har derfor nedenfor gitt våre kommentarer og påpekninger av det som vi anser som mangelfullt i dette materialet, og som Esso i samarbeid med Kings Bay kan legge til grunn for sitt beredskapsarbeid.

Miljørisikovurdering

SFT tok i brev til Kings Bay 15.11.04 miljørisikovurderingen til etterretning. Vi går ut fra at denne også representerer Essos vurdering av miljørisiko ved sine anlegg i Ny-Ålesund.

Det er i så fall ikke behov for ytterligere dokumentasjon av miljørisiko ved anleggene. Vi minner om at miljørisikovurderingen skal holdes oppdatert ved endringer i miljørisiko eller ny informasjon om denne.

Forebyggende tiltak

I miljørisikovurderingen er det pekt på to scenarier som krever visse tiltak. Det ble i 2004 foreslått forebyggende tiltak for disse to scenariene, og SFT forutsetter at disse tiltakene er/blir iverksatt. Sikring av tankene mot akutt forurensning er behandlet nedenfor.

Beredskap

Miljørisikovurderingen avdekker behov for en forbedret beredskap på enkelte punkter. Det er inngått en samarbeidsavtale for bruk av statlig beredskapsutstyr fra Longyearbyen, men dette vil ikke kunne gi en akseptabel responstid. Esso må derfor etablere en relevant beredskap for førsteinnsats ved utslipp fra egne anlegg. Dimensjoneringen av beredskapen må ses i sammenheng med miljørisiko og skal blant annet omfatte tilstrekkelig utstyr og nødvendig personell med relevant kompetanse. Dersom bedriften ønsker at andre ivaretar hele eller deler av beredskapen på vegne av Esso Norge, skal skriftlig avtale som bekrefter dette inngå i beredskapsplanen.

Varsel om pålegg om oppsamlingsarrangement rundt tanker

Det spesielle og sårbare naturmiljøet på Svalbard medfører at SFT har vurdert behovet for sikring av lagre av olje og andre kjemikalier generelt og på bakgrunn av miljørisikoanalysen spesielt. Akutt forurensning fra slike lagre vil kunne ha store og langvarige miljøkonsekvenser. Det er også begrensede muligheter for å bygge opp en fullgod egenberedskap på Svalbard som kan ivareta slike utslipp. Dette skyldes blant annet mørke og kulde store deler av året, snø, islagte fjorder, store avstander og at de enkelte bedriftene har relativt få ansatte til å bemanne en beredskap. En del av tankanleggene er slik plassert at det også kan ta tid å oppdage et utslipp.

SFT har derfor konkludert med at det er nødvendig at tanker for miljøfarlige kjemikalier, herunder petroleumsprodukter, skal sikres med et oppsamlingsarrangement mot utslipp til miljøet. Dette sikringsarrangementet skal som et minimum ivareta/samle opp akutte utslipp som følge av svikt i teknisk utstyr (tank med tilhørende utstyr), ytre mekanisk påvirkning som påkjørsel og lignende, frost, uautorisert adgang og menneskelig svikt. Oppsamlingsarrangementet skal kunne romme hele tankens volum. Hvis flere tanker omfattes av samme oppsamlingsarrangement, skal volumet av dette minst tilsvare den største tanken.

Oppsamlingsarrangement kan i særlige tilfeller delvis eller helt erstattes av andre løsninger som gir tilsvarende sikkerhet mot akutt forurensning. Da må virksomheten beskrive den alternative løsning og vise at miljørisiko tilsvarende løsning med oppsamlingsarrangement og at det alternative arrangementet er bedre egnet av praktiske, operative, økonomiske eller andre årsaker. Vi viser til at nærmere detaljer om ulike sikringsløsninger ble diskutert i ovennevnte møte. I helt spesielle tilfeller kan det gis unntak fra kravet om sikringsbasseng og da som en separat vurdering fra sak til sak. I

ovennevnte møte ble det varslet at frist for å etterkomme pålegget ville settes til inneværende år.

På denne bakgrunn varsles herved om at SFT vil pålegge bedriften å utstyre tanker på virksomhetens område som inneholder miljøfarlige kjemikalier, herunder petroleumsprodukter og som er større enn 10 m³, med oppsamlingsarrangement som effektivt kan begrense miljøkonsekvensene ved et eventuelt utslipp. Frist for gjennomføring av pålegget vil bli satt til 31.12.07. Pålegget vil bli gitt med hjemmel i Svalbardmiljøloven § 65 annet ledd. Tilsvarende pålegg er også gitt til andre eiere og operatører av tankanlegg på Svalbard. Virksomheten kan uttale seg om dette varsel innen tre uker etter mottak av dette brev.

Med hilsen

Harald Sørby (e.f.)
seksjonssjef

Lars Drolshammer
senioringeniør

Vedlegg: Utkast til beredskapskrav

Kopi til: Sysselmannen på Svalbard, Postboks 633, 9171 Longyearbyen
Kings Bay as, 9173 Ny-Ålesund

Vedlegg 1

Beredskapskrav Svalbard

Miljørisikovurdering

Virksomheten skal gjennomføre en miljørisikovurdering av sin virksomhet. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikovurderingen skal omfatte alle aktiviteter på bedriftens område, som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader, så vel inne på virksomhetens område som utenfor. Virksomheten skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

Risikoreduserende tiltak

På basis av miljørisikovurderingen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes.

Forebyggende tiltak

En oversikt over planlagte tiltak og tidsplanen for gjennomføringen av disse skal sammen med miljørisikovurderingen sendes SFT og Sysselmannen sammen med øvrig dokumentasjon innen Det kan fastsettes nærmere krav til gjennomføringen.

Beredskap

Virksomheten skal, på bakgrunn av miljørisikovurderingen og de iverksatte sannsynlighetsreduserende tiltakene, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal dimensjoneres på grunnlag av definerte fare- og ulykkessituasjoner (uhellsscenarier). Som et minimum skal personell og deres kompetanse, personlig verneutstyr, innsatsmateriell og responstid dimensjoneres. Virksomheten skal fastsette etterprøvbare mål for beredskapen slik at denne videreutvikles og effektiviseres.

Beredskapen skal dokumenteres i en beredskapsplan som skal holdes oppdatert og være tilgjengelig for SFT på forespørsel. Eventuelt beredskapssamarbeide med eksterne parter skal avtales på forhånd, og slike avtaler skal inngå i virksomhetens beredskapsplan. Dersom miljørisiko eller andre forhold av betydning for beredskapen endres vesentlig, skal beredskapen tilpasses den nye situasjonen. Slike endringer skal meddeles SFT og Sysselmannen.

Varsling

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles til Sysselmannen på Svalbard. Sysselmannen vil sørge for viderevarsling til Kystverket, Beredskapsavdelingen i Horten (telefon 3303 4800, 24 timers vakt).

Øvelser

Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang per år. SFT og Sysselmannen skal informeres om tidspunkt og tema/scenario for øvelsen innen 1. mars hvert år. Øvelsen skal legges opp i forhold til de fastsatte mål for beredskapen.

Årlig rapportering

Virksomheten skal hvert år sende SFT og Sysselmannen en skriftlig rapport angående status for og siste års utvikling innen miljørisiko og beredskap mot akutt forurensning. Rapporten skal også ta for seg rapportering fra den årlige beredskapsøvelsen.

Årsrapporten skal dokumentere at kravene i miljøvernlovgivningen på Svalbard og punktene ovenfor er ivaretatt. Rapporten skal legge spesiell vekt på de erfaringer som er vunnet, og hvordan disse ivaretas i videreutviklingen av beredskapen. Rapporten skal sendes innen 1. mars.